

[Statsministeren]

som vi står i i Danmark, men som man jo sandelig i en lang række andre lande også står i. Vi har mange arbejdsløse; vi kender alle tallene.

Dertil kommer, at alle de ekspertanalyser, som vi bliver præsenteret for, ikke lover os, at konjunkturerne vil rette sig, og at der igen via en almindelig konjunkturopgang vil komme fuld beskæftigelse igen. Det er altså et alvorligt problem både for dem, der er arbejdsløse, og for dem, der trues af arbejdsløshed – og jeg tænker ikke alene på den økonomiske side af sagen, for i nogen grad er vi jo her heldigt stillet, da vi har en rimelig omsorg på dette område – men ikke mindst på den psykiske belastning og den mere langvarige forringelse af mulighederne, som arbejdsløshed gennem en længere periode vitterlig medfører for den enkelte.

Vi har forsøgt med forskellige midler at opnå en bedre fordeling af beskæftigelsen, men det er ikke noget, som har været meget omfattende. Lad mig nævne udvidet adgang til førtidspension, udvidet adgang til deltidsarbejde og hele spørgsmålet om overarbejde. Men jeg har fundet det nødvendigt – og det er det, jeg har gjort ved et møde – at pege på, at selv om vi kan nå noget ad denne vej, er der meget begrænsede muligheder, og derfor må man overveje også andre muligheder.

Jeg tror, at hvis vi virkelig vil imødegå de problemer, en så omfattende arbejdsløshed rejser, må der langt mere vidtrækkende fordelingsforanstaltninger til. Derfor har jeg nævnt muligheden, skal vi sige en tanke eller måske et regnestykke, en idé om at gøre hver tiende uge til en beskæftigelsesfri uge for dem, der er beskæftiget, sådan at også andre kunne komme til, således at vi fik en bedre og i for sig mere menneskelig måde at fordele tingene på. Skal vi imødegå problemerne, er det foranstaltninger i den retning, som rent faktisk bliver nødvendige, selv om man kan diskutere, om den tanke, jeg har fremsat, lige er det eneste rigtige, det vil jeg naturligvis også godt selv sætte et spørgsmålstejn ved. Men det er vigtigt, vi får diskussionen.

Jeg er klar over, at en gennemførelse af fordelingsmekanismer med hensyn til arbejde vil rejse en række praktiske problemer. Mine erfaringer fra arbejdsmarkedet fortæller mig, hvilke problemer man vil møde, så der er altså ikke tale om, at jeg ikke har fornemmelse af de praktiske vanskeligheder, der vil

være, men udfordringen i arbejdsløshedsproblemet er så stor, at vi absolut må overveje alle muligheder. Den første mulighed er internationalt samarbejde til at overvinde konjunkturedgangen, krisen. Den anden er, at vi selv f. eks. fra samfundets side investerer mere både i erhvervslivet og i den offentlige sektor for at fremme beskæftigelsen; og det har vi gjort en hel del ved. Den tredje er også seriøst at overveje en eller anden fornuftig og praktikabel måde at fordele arbejdet på.

Ove Jensen (FP):

Jeg takker statsministeren for svaret, men mener dog ikke, at usikkerheden om statsministerens udtalelser hermed er afklaret, og jeg har derfor nogle tillægsspørgsmål.

Når statsministeren fremsætter en sådan udtalelse, er baggrunden så den, at statsministeren nu omsider har erkendt, at med den udgiftkrævende og omkostningsforøgende politik, som regeringen har ført og stadig væk fører, lader det sig ikke gøre at afskaffe arbejdsløsheden? Hvis det er med den baggrund, statsministeren har fremsat sin udtalelse, lyder det nogenlunde logisk.

Forventer statsministeren, at det overhovedt vil være muligt for landets mange mindre virksomheder at skaffe den fornødne kvalificerede ekstra arbejdskraft, der skal bruges til afløsning hver 10. uge? Statsministeren var i svaret inde på, at han var opmærksom på de problemer, det kunne medføre på arbejdsmarkedet. Men hvem skal f. eks. passe landmandens køer, og hvem skal køre kreaturer og grise på slagteriet i den uge, hvor henholdsvis fodermesteren og chaufføren ikke må passe deres arbejde? Hvilke konsekvenser vil det få for slagteriet, hvis det ingen råvarer får? Skal ministre og folketingsmedlemmer også have deres stedfortrædere indkaldt hver 10. uge? En gennemførelse af den foreslåede ordning vil medføre en masse problemer for næsten alle brancher, og den vil ganske givet helt automatisk nedsætte produktionen og dermed valutaintjeningen, og det var vel ikke tilsigtet.

Lige til allersidst: tror statsministeren virkelig på, at vi kan feriere os ud af vore vanskeligheder?